

POSTANOWIENIE

20 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Adam Doliwa

na posiedzeniu niejawnym 20 września 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa A. K.
przeciwko Skarbowi Państwa - Ministrowi Sprawiedliwości
o zadośćuczynienie, odszkodowanie, ustalenie,
na skutek skargi kasacyjnej A. K.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 30 maja 2023 r., I ACa 688/22,

- 1. odrzuca skargę kasacyjną;**
 - 2. nie obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego.**
- [SOP]**

UZASADNIENIE

Powód wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sadu Apelacyjnego w Warszawie z 30 maja 2023 r. w sprawie o zadośćuczynienie, odszkodowanie i ustalenie. Skarżący zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie przepisu prawa materialnego tj. art. 362 k.c. oraz art. 448 w zw. z art. 23 oraz 24 § 1 k.c.
2. naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 391 § 1 w zw. art. 227 w zw. z art. 278 w zw. z art. 382 k.p.c.

Skarżący wniósł również o nieobciążanie jego kosztami postępowania w przypadku odmowy rozpoznania skargi kasacyjnej.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany Skarb Państwa wniósł o odrzucenie skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu.

Zgodnie z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. do elementów konstrukcyjnych skargi kasacyjnej należy przytoczenie podstaw kasacyjnych wraz z ich uzasadnieniem. Elementy te decydują o istocie i charakterze skargi kasacyjnej. Skarga, która nie spełnia wymienionych wymagań jest niedopuszczalna i podlega odrzuceniu przez sąd drugiej instancji lub Sąd Najwyższy (art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c.). Wskazanie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie stanowi dwa oddzielne elementy skargi pozostające ze sobą w nierozłącznym związku. Powołanie podstaw wymaga wskazania przepisów, które zostały naruszone wskutek wydania zaskarżonego orzeczenia oraz postaci tego naruszenia.

Warto zaznaczyć, że samo wyliczenie w skardze kasacyjnej przepisów prawa bez bliższego określenia, co konkretnie w stanowisku sądu i z jakiego powodu skarżący uważa za naruszenie prawa, nie czyni zadość pojęciu wskazania podstawy kasacyjnej. Mając na uwadze, że ustawowy opis podstaw kasacyjnych ma charakter abstrakcyjny, to wówczas skarżący powinien wypełnić te podstawy konkretną treścią wypływającą z okoliczności sprawy, w której wydano zaskarżone orzeczenie. Tym samym wymagania tego nie realizuje ograniczenie się do powtórzenia brzmienia art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. lub posłużenie się ogólnikowymi sformułowaniami stwarzającymi wątpliwości interpretacyjne co do treści i zakresu zarzutów wypełniających daną podstawę kasacyjną (zob. postanowienia SN z 10 stycznia 1997 r., II CKN 21/96, oraz z 19 lutego 1997 r., III CZ 4/97).

W niniejszej sprawie wniesiona skarga kasacyjna nie spełnia przedstawionych powyżej wymagań. Ograniczenie się przez skarżącego do wypunktowania przepisów prawa, które - w jego ocenie - doznały naruszenia, stanowi jedynie pozorne przytoczenie podstawy kasacyjnej. Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem Sądu Najwyższego poszczególne zarzuty powinny być przedstawione szczegółowo (zob.

orzeczenia SN z 21 grudnia 1934 r., C.III. 321/34, oraz z 10 stycznia 1935 r., C 2152/34). W celu zadośćuczynienia temu wymaganiu konieczne jest nie tylko precyzyjne wskazanie, które przepisy, oznaczone numerem artykułu (paragrafu, ustępu) aktu prawnego, zostały naruszone, ale także - na czym polegało dane naruszenie oraz jakie następstwa wywołało dla wyniku sprawy. W ten sposób strona wnosząca skargę kasacyjną precyzuje przedmiot i kierunek kontroli kasacyjnej, którym Sąd Najwyższy jest związany - z zastrzeżeniem badania z urzędu przyczyn nieważności postępowania przed sądem drugiej instancji (art. 398¹³ § 1 i 2 k.p.c.).

Konieczność wskazania podstaw, na których zostaje oparte zaskarżenie orzeczenia jest konsekwencją ograniczenia ram postępowania kasacyjnego i związanego z tym zakresu kognicji Sądu Najwyższego sprawującego nadzór judykacyjny nad działalnością orzeczniczą sądów powszechnych w ramach określonych przepisami prawa procesowego. Sąd Najwyższy jako sąd kasacyjny nie jest uprawniony do samodzielnego tworzenia lub dokonywania konkretyzacji zarzutów kasacyjnych i do przeprowadzania wykładni skargi w celu poszukiwania określonych podstaw kasacyjnych. Działanie takie byłoby niedopuszczalne nie tylko z tej przyczyny, że mogłoby okazać się niezgodne z intencją oraz rzeczywistymi zamierzeniami strony wnoszącej skargę, lecz dlatego, że mogłoby prowadzić do powstania wątpliwości co do roli sądu w sporze toczącym się między przeciwnikami procesowymi, dążącymi do ochrony przeciwstawnych interesów. Powyższe prowadzi do wniosku, że ogólnikowe zarzuty naruszenia przepisów prawa, w szczególności poprzestające na wyliczeniu przepisów nie mogą być przedmiotem oceny Sądu Najwyższego, a skarga kasacyjna, której podstawy nie zostały należycie skonkretyzowane podlega odrzuceniu (zob. postanowienia SN z 24 lutego 1998 r., I CKN 518/97 oraz z 6 maja 2022 r., II CSKP 529/22).

Przedstawione w skardze zarzuty powinny być dostatecznie precyzyjne, aby umożliwiały Sądowi Najwyższemu dokonanie kontroli orzeczenia sądu drugiej instancji w ramach ograniczonej kognicji wynikającej z art. 398¹³ § 1 k.p.c. Skarżący powinien wskazać przepisy, z których da się wywieść konkretną, naruszoną - w jego ocenie - normę prawną. W przypadku podstawy kasacyjnej z art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. zarzut powinien obejmować oprócz przytoczenia właściwych jednostek redakcyjnych aktu prawnego i wskazania na formę ich naruszenia (błędą wykładnię

albo niewłaściwe zastosowanie), wyjaśnienie istoty błędu popełnionego przez sąd drugiej instancji. W przypadku zarzutu błędnej wykładni prawa materialnego wyjaśnienie takie powinno przybrać formę rekonstrukcji normy nieprawidłowo wywiezionej z danych przepisów i wskazania jej rzeczywistej treści, a w razie zarzutu błędnego zastosowania prawa: opisanie, z jakich przyczyn skarżący uważa, że zrealizowała się hipoteza normy, której dyspozycji sąd nie zastosował, względnie zaszła sytuacja odwrotna. Z kolei zarzut naruszenia przepisów postępowania powinien obejmować wskazanie tych przepisów wraz z krótkim wyjaśnieniem, dlaczego działanie sądu drugiej instancji było z nimi niezgodne i z jakich przyczyn uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Postawione zarzuty przez skarżącego nie realizują powyżej wymienionego wymagania sformułowania podstaw kasacyjnych, gdyż ograniczają się do przytoczenia samych tylko oznaczeń przepisów, jak również nie składają się na normę, która mogłaby zostać naruszona przez Sąd Apelacyjny.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398⁶ § 3 w zw. z art. 398⁶ § 2 k.p.c. jak w sentencji postanowienia. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. mając na względzie sytuację majątkową i osobistą powoda.

[D.R.]

[ms]